

Višješolci letos prvi v šolskih klopeh

Ko je bivši minister za šolstvo D'Onofrio z dekretom ukinitel popravnih izpizite na višjih srednjih šolah, se verjetno ni zavedal, čemu gre naproti, oziroma v kakšen kaos peha ves šolski sistem. Očitno se je želel z demagoško potezo prikupiti vsem italijanskim (in drugim) staršem, osvoboditi čez noč srca vseh višješolcev, katerim se je ta poteza zdela kot sonce, ki posije po daljšem deževnem (izpizitem) obdobju. Svojo prenaplajeno potezo je minister utemeljeval tudi z zagotovitvijo, da bodo italijanske družine prahrinile težke milijarde za privatne lekcije. Po drugi strani ni bilo mogoče ministrovih potez interpretirati drugače kot nekakšne

ADRIJAN PAHOR

klofute ali nezaupnice profesorjem, ki naj bi z izpiziti izvajali svojo »strahovlado« nad dijaki. Začelo se je šolsko leto, polno negotovosti in nejasnosti, saj je bilo treba sedaj pomisliti, kaj narediti s slabšimi dijaki. Minister D'Onofrio si je a posteriori izmislil dopolnilne ali podporne tečaje, po zaslugi katerih bi leni ali neuspešni dijaki nadoknadili zamujeno. Redni profesorji in suplenti so se skoraj v celoti zoperstavili temu, da bi sami vodili podporne tečaje, minister jih ni mogel prisiliti in ravnateljji so morali na vrat na nos imenovati »strokovnjake«, zadolžene za izvedbo omenjenih tečajev. Tisti dijaki, ki niso uspeli zapolniti svojih lukenj v znanju oziroma tisti, ki so odpovedali tik pred koncem šolskega leta, so — seveda, če niso imeli več negativnih — izdelali s tako imenovano »rdečo« šestico, se pravi pogojno (v bistvu pa de facto), z obveznim obiskovanjem tečaja, ki bi ga profesorski zbor organiziral na začetku naslednjega leta. Dejansko je dijak z nekaj negativnimi ocenami izdelal in nihče ga ne bi mogel prisiliti k obiskovanju tečaja, še manj pa zavriniti zaradi takšnega zadržanja. Odveč je pripomba, kako se je zaradi ukinitve popravnih izpizitov in nadaljnjih ukrepov zmanjšala verodostojnost in resnost šolskega sistema, ironija vsega pa je, da so

Draga še vedno izvirna in izzivalna

Jubilejna 30. Draga '95 je tudi tokrat dokazala, da so ti študijski dnevi vsako leto izvirni in izzivalni, da se ponavljajo sicer v zunanji obliki, vsebina pa je vedno nekaj novega.

Pred Drago je od 31. avgusta do 2. septembra bila 5. Draga mladih (zopet jubilej!), ki je bila letos posvečena temi odnosu človeka do medijev, organizator pa je bil tokrat ponovno Mladinski odbor Slovenske prosvete (MOSP). Na Dragi mladih so spregovorili priznani časnikarji in strokovnjaki kot Manca Košir, Danilo Slivnik, Vida Petrovčič, Drago Legiša in Franc Trček, ki so mladim udeležencem razgrnili svoje poglede na medije sedanosti in bodočnosti ter na razmerja med mediji, politiko in etiko.

V petek, 1. septembra, se je s predavanjem dr. Braneta Senegačnika, pesnika in esejista, začela jubilejna Draga '95. Najprej so udeleženci prisluhnili pozdravnim besedam državnega sekretarja za Slovence po svetu dr. Petra Vencija, nato je predavatelj dr. Senegačnik spregovoril o postmoderni med smislom in nesmisлом (sam je predavanju dal naslov Oblikovanje resničnega življenja). Predavatelj je najprej podal analizo in oceno današnje slovenske družbe, nato pa se je ustavil ob

nekaterih splošnih značilnostih našega časa. Opozoril je na prevlado načela, da je vse več ali manj poljubno, da ni nobene resnice oz. vrednote ali moralnih načel. Človek, je dejal dr. Senegačnik, pa mora sprejeti svet in se

IVAN ŽERJAL

be v lastni omejenosti in v odprtosti v neskončnost.

V soboto, 2. septembra, pa je slovenski časnikar Danilo Slivnik prikazal stanje v Sloveniji po petih letih demokracije in štirih letih neodvisnosti. Opozoril je na

homogenost levice, ki je uspešno prestala dosedanje preizkušnje, ki sta jih predstavljali demokratizacija in osamosvojitve (na vrsti je sedaj lastninjenje). Nasproti levici stoji razdeljena desnica, ki jo predstavljajo stranke slovenske pomladi, katere morajo nujno zgladiti spore in homogeno nastopiti na prihodnjih parlamentarnih volitvah, drugače bo prišlo do popolne kontinuitete s prejšnjim režimom. Predavanju je sledila polemična diskusija, ki ji ni bilo videti konca, na kateri je bilo slišati kritične pripombe zlasti na račun

Predavanje Danila Slivnika je izzvalo zelo živahno razpravo

Je tokrat zares konec izigravanja?

Vojaški poseg zveze NATO v Bosni je vsaj delno spremenil stanje na Balkanu. Že hrvaška vojaška akcija za osvoboditev Krajine je pokazala, da je odločilni dejavnik za uspešno diplomatsko, se pravi politično reševanje sporov, tudi vojaški uspeh. Ob vedno novih srbskih izigravanjih in napadih na civilno prebivalstvo v Sarajevu in na drugih varovanih območjih pa so pri Združenih narodih in Atlantski zvezi razumeli, da je treba s silo zlomiti srbsko nadutost, če naj pride do mirovnih pogovorov.

Letalski bombni napadi in obstreljevanje srbskih položajev po mednarodnih enotah za hitre posege so se začeli, ko je postalo povsem jasno, da so Srbi izstrelili granate, ki so minuli teden povz-

ročile pravi pokol v središču Sarajeva. Natova letala pri vojaški operaciji v raznih oblikah sodelujejo letala vseh 12 držav Atlantskega zavezništva so sistematično bombardirala ne le srbske topni-

MARKO TAVČAR

ške položaje v okolici Sarajeva, ampak tudi radijske in telekomunikacijske oddajnike, poveljstva raznih oddelkov bosanskih Srbov, radarske postaje in druge vojaške cilje. Obstreljevali so tudi srbske vojaške cilje v okolici samooklicane srbske prestolnice v Bosni Pale in okrog drugih varovanih območij v Bosni in Hercegovini.

Srbi pa so na ultimat Atlantskega zavezništva, ki jih je pozi-

val, naj za 20 km umaknejo težko topništvo iz okolice Sarajeva, odgovorili z običanim izigravanjem. Ves dan so po cestah okrog Sarajeva prevažali kakih 20 havbic in topov, premaknili so tudi nekaj tankov, ostalo težko orožje, kakih 200 kosov topov, minometalcev, havbic in raketometov pa je ostalo na prejšnjih utrjenih položajih. Ko so mednarodni opazovalci ugotovili, da Srbi ponovno skušajo izigravati, je ponovno stopilo v akcijo zavezniško letalstvo in izvedlo več bombnih napadov na srbske položaje. General Mladić pa očitno vztraja pri svojem in je na Sarajevo spet padlo nekaj granat, ki so ponovno ranile nekaj civilistov, med temi tudi enega dečka. Mladić je za srb-

RADIO TRST A

■ NEDELJA, 10. septembra, ob: 8.00 Jutranji radijski dnevnik; 8.30 Kmetijski tednik; 9.00 Sv. maša iz župnijske cerkve v Rojanu; 9.45 Pregled slovenskega tiska v Italiji; 10.00 Mladinski oder: Ferenc Mólnar: »Dečki Pavlove ulice«; 11.00 Čakole na placu; 11.30 Nabožna glasba; 11.45 Vera in naš čas; 12.00 Na počitnice; 13.00 Opoldanski radijski dnevnik; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Sergej Verč in Boris Kobal: Prežganka št. 2; 15.00 Z naših prireditvev; 16.00 Iz studia z vami: okrogla miza; 17.00 Šport in glasba.

■ PONEDELJEK, 11. septembra, ob: 7.00 Jutranji radijski dnevnik; 8.00 Poročila in deželna kronika; 8.10 Iz Četrtekovih srečanj: Dr. Dorče Sarđoč; 9.15 Pravljični kotichek; 10.00 Poročila; 10.10 Koncert v stolnici sv. Justa v Trstu; 11.35 Virginia Maidon: »New York, New York«; 12.00 Dogodivščine v Grand Canyonu; 12.40 Mešani pevski zbor »Primorec-Tabor« iz Trebč in z Opčin; 13.00 Opoldanski radijski dnevnik; 13.20 Kmetijski tednik; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Marko Kravos: Kratki časi; 15.00 Poletni mozaik; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 18.00 Ena se tebi je želja spolnila (Tatjana Rojč).

■ TOREK, 12. septembra, ob: 7.00 Jutranji radijski dnevnik; 8.00 Poročila in deželna kronika; 8.10 Vojna vojni!; 9.15 Pravljični kotichek; 10.00 Poročila; 11.30 Virginia Maidon: »New York, New York«; 12.00 Na počitnice; 13.00 Opoldanski radijski dnevnik; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Literarne podobe: Trinajst za trinajst; 15.00 Poletni mozaik; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 18.00 Adam, kje si? Edvard Kocbek in njegov čas: poglavja iz biografije.

■ SREDA, 13. septembra, ob: 7.00 Jutranji radijski dnevnik; 8.00 Poročila in deželna kronika; 8.10 Na počitnice; 9.15 Pravljični kotichek; 10.00 Poročila; 10.10 Koncert v Kulturnem domu v Gorici; 11.30 Virginia Maidon: »New York, New York«; 12.00 Kraška makrobiotika; 12.40 Komorni zbor Radiotelevizije Slovenija; 13.00 Opoldanski radijski dnevnik; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Politično udeleženstvo Ivana Marije Čoka; 15.00 Poletni mozaik; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Teden Felixa Mendelssohna - Bartholdyja; 18.00 Marko Kravos: Kratki časi.

■ ČETRTEK, 14. septembra, ob: 7.00 Jutranji radijski dnevnik; 8.00 Poročila in deželna kronika; 8.10 V objektivu Edija Šelhausa; 9.15 Pravljični kotichek; 10.00 Poročila; 10.10 Koncert simfonične glasbe; 11.30 Virginia Maidon: New York, New York«; 12.00 Po južnoameriških vrhovih; 12.30 Born in U.S.A.; 13.00 Opoldanski radijski dnevnik; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Literarne podobe: Prosojni kelih poezije (Irena Žerjal); 14.35 Slovenska lahka glasba; 15.00 Poletni mozaik; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 teden Felixa Mendelssohna - Bartholdyja; 18.00 Portret Bojana Adamiča.

■ PETEK, 15. septembra, ob: 7.00 Jutranji radijski dnevnik; 8.00 Poročila in deželna kronika; 8.10 Afera Hreščak v tržaškem občinskem svetu; 9.15 Pravljični kotichek; 10.00 Poročila; 10.10 Koncert v Baziliki sv. Silvestra v Trstu; 11.30 Virginia Maidon: »New York, New York«; 12.00 Stari časi družabnosti; 12.40 Mešani pevski zbor Akord 84; 13.00 Opoldanski radijski dnevnik; 13.45 Števerjan '95; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Filozofi in literati; 15.00 Poletni mozaik; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 18.00 Kulturni dogodki.

■ SOBOTA, 16. septembra, ob: 7.00 Jutranji radijski dnevnik; 8.00 Poročila in deželna kronika; 8.10 Kulturni dogodki; 9.15 Pravljični kotichek; 10.00 Poročila; 10.10 Koncert operne glasbe; 11.30 Virginia Maidon: New York, New York; 12.00 Nepozabne oderske sanje; 13.00 Opoldanski radijski dnevnik; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Z naših prireditvev; 15.30 Okrogla miza; 17.00 Poročila in kulturna kronika.

Volitve letos ali sredi prihodnjega leta?

Predsednik republike Scalfaro je med obiskom v Benetkah imel govor, ki še vedno široko odmeva v italijanskih političnih krogih. Dejal je namreč, da ne bo razpustil parlamenta in da torej ne bo predčasnih volitev, če zakonodajni zbornici ne bosta prej odobrili nekaterih zakonov, ki naj preprečijo nadaljnje mrtvilo in neučinkovitost tako na zakonodajni kot na vladni ravni.

Potrebno je po njegovem zlasti določiti in odobriti nova »pravila igre«. To pomeni, da bi moral sedanji parlament predvsem uskladiti volilno zakonodajo z zahtevami večinskega volilnega reda, za katerega se je bila leta 1993 odločila večina italijanskega volilnega zbora. Sedanji predpisi so v tem pogledu silno pomanjkljivi.

Pred razpisom novih volitev bi parlament moral z zakonom zagotoviti vsem političnim silam enake pogoje pri vodenju volilne kampanje. Pri tem prihajajo v poštev predvsem množični mediji (časopisje, radio in televizija). Vemo pa, da so na tem področju nekateri monopoli; klasičen primer je

Berlusconijska družba Fininvest, ki je med drugim lastnik treh televizijskih omrežij vsedržavnega značaja, zaradi česar lahko enakovredno tekmuje z javno radiotelevizijsko ustanovo RAI. Že dolgo se govori o t.i. protitrustovskem zakonu — med drugim ga je bil napovedal sam Berlusconi — a je vse ostalo le pri besedah.

Predsednik republike misli tudi na nekatere ustavne spremembe, zlasti na spremembo člena 138 republiške ustave. Ta obravnava in ureja kočljivo vprašanje revizije ustavne listine in določa poseben postopek za odobritev ustavnih zakonov. Problematika je aktualna glede na to, da se nekatere politične sile zavzemajo za t.i. predsedniško republiko po ameriškem ali francoskem vzorcu. V ZDA je predsednik republike tudi glavni nosilec izvršne oblasti. Severna liga pa se zavzema, kot je znano, za federalno ureditev države, za kar bi prav tako bile potrebne nekatere ustavne spremembe.

Predsednik vlade Dini je te dni ponovno izjavil, da bo sredi tega meseca predložil parlamentu fi-

nančni zakon za leto 1996, s čimer naj bi bil takorekoč izčrpan program, ki ga je bil napovedal v svojem nastopnem govoru. Ko bo finančni zakon odobren, bi se Dini

Konferenca OZN o ženskah

V Pekingju je v teku Četrta konferenca Organizacije Združenih narodov o ženskah. Udeležujejo se je delegacije iz 184 držav vsega sveta. Prisotni sta tudi delegaciji iz Italije in Slovenije. Uvodni govor je na konferenci imela predsednica pakistanske vlade Benazir Bhutto. Svet je pozvala, naj nikakor ne bo nevtralen, saj si ne moremo predstavljati, da »se bodo ženske same bojevale proti silam, ki jih izkoriščajo«.

lahko posloval od predsedniških poslov. Kot vse kaže, pa zadeva ni tako preprosta in enostavna. Obstajajo sile, ki se odkrito zavzemajo za to, da bi Dinijeva »tehnična« vlada nadaljevala z delom vsaj do srede prihodnjega leta, ko bo Italiji potekel šestmesečni predsedniški mandat v Evropski uniji. Tega mnenja so predvsem manjše politične sile tako v levosredinskem kot desnosredinskem političnem polu.

Predsednik Scalfaro je začel pred nekaj dnevi s krogom posvetov, katerih glavni namen je ugotoviti, kakšna je pravzaprav volja posameznih političnih sil. Če se bo izkazalo, da se v tem parlamentu ne bo mogla izoblikovati nobena večina, je jasno, da bo razpuščen in da bodo italijanski volivci šli na volitve in se odločali po starih volilnih predpisih. To bi pa pomenilo, da bi dejansko vse ostalo pri starem. Začetka toliko pričakovane druge republike pa še dolgo ne bi bilo na obzoru.

***

Grčija in Makedonija

Grčija in Makedonija sta po informacijah ameriškega zunanega ministrstva na poti, da bi s sporazumom o dobrososedskih odnosih sprostili napete medsebojne odnose. Državi naj bi se sporazumeli, da bosta njuna zunanja ministra v New Yorku podpisala omenjeni sporazum, ki naj bi bil rezultat več mesecev trajajočih prizadevanj posrednika Združenih narodov Cyrusa Vancea in posebnega odposlanca ameriškega predsednika Mathewa Mimetzta.

Draga še vedno izvirna...

◀■■■▶
stranke Slovenskih krščanskih demokratov.

Nedeljsko jutranje predavanje 3. septembra je bilo kot običajno posvečeno verski problematiki. Koroški teolog, župnik in pastoralni delavec dr. Jože Marketz je spregovoril o sožitju med etnijami na verskem področju. Svoje predavanje je oprl predvsem na sv. pismo, na dokumente 2. vatičanskega koncila in papeške okrožnice ter na svojo koroško izkušnjo. Dejal je, da je treba vgraditi v hišo Cerkve tri kamne: mistiko (zakoreninjenost v veri), sestrinstvo in bratstvo (skupno življenje v Cerkvi ne glede na etnične in kulturne razlike) in politiko (dajanje pomoči žrtvam naše družbe, v tem primeru narodnim manjšinam). Poudaril je pomen multikulturalnosti in naštel nekaj konkretnih primerov iz svojih izkušenj na Koroškem, ki so — kot npr. dvojezična liturgija — izzvali živahno diskusijo.

Drago '95 je zaključilo predavanje dr. Huberta Požarnika na temo Kako je z duhovno ekologijo? Dr. Požarnik je spregovoril o zaskrbljujočem stanju duševnega in duhovnega zdravja v Sloveniji (pa ne samo v Sloveniji), kjer se uveljavlja nov kolektivni značaj, katerega značilnosti so npr. egoizem, strah pred odgovornostjo in

pomanjkanje vrednot. Da se stanje spremeni, je dejal še predavatelj, moramo spremeniti svoj način življenja, dela, svoje vrednote, merila in institucije ter navade. Politika mora sloneti na krščanstvu, oblikovati pa je treba celostnega katoliškega človeka, ki naj prekvasi svet. Začrtal je naloge katoličanov, Cerkve in na krščanskem etosu slonečih političnih strank, ni pa pozval k radikalnemu ločevanju duhov. Nasprotno, je zaključil dr. Požarnik, treba je k temu privabiti tudi drugače misleče ljudi, ki se današnjega zaskrbljujočega stanja zavedajo.

Slovesne otvoritve Drage '95, ki je bila 2. septembra, so se udeležile vidne matične in zamejske osebnosti, od podpredsednika deželne sveta FJK Miloša Budina, predsednika NSKS Nantija Olipa in deželnega tajnika Martina Brecija pa do predsednika SSK dr. Jožeta Bernika, predsednika slovenskih socialdemokratov Janeza Janše ter slovenskega konzula in vicekonzula v Trstu Tomaža Pavšiča in Zorka Pelikana. V nedeljo, 3. septembra, so udeležence Drage '95 pozdravili še predsednik slovenskih krščanskih demokratov Lojze Peterle, predsednica SSO Marija Ferletič, predstavnik Slovenske ljudske stranke Janez Podobnik in predsednik konference za Slovenijo SSK Danijel Starman.

»Cerkev je imel za mater«

In memoriam p. Yves-Marie Congar - Koncilski teolog

P. Yves-M. Congar se je rodil leta 1904 v Sedanu v Ardenih in pri 21. letih vstopil v dominikanski red. Ko so ga vprašali, zakaj si je izbral prav to obliko redovnega življenja, je kratko odgovoril: »Zato, ker sem videl svoje poslanstvo v njem! Red živi med meditativnim in aktivnim življenjem in dopušča širino duha!« Ob njegovi smrti 22. junija, ko je po nekaj letih doživel v znani bolnišnici Invalides, so se o njem vsi po vrsti izrekli izredno pohvalno, kar je tudi zaslužilo.

Nekako je zaslovel z znano knjižno zbirko: »Unum Sanctum«. V razdobju 40. let je izšlo 75 del najvidnejših teologov. To je bila nekaka enciklopedija navdihov in prenov v Cerkvi. Na tiho povedano, skoraj ni večje znanstvene knjižnice, kjer ne bi bilo te zbirke.

Druga njegova tema je bil ekumenizem — zблиževanje med različnimi verami in predvsem kristjani. Leta 1939 je izdal delo Razdeljeni kristjani. (Uporabljal jo je tudi dr. Grivec v Ljubljani in tudi citiral!) Sporno delo je bilo izdano 1950 z naslovom Resnična in napačna prenova Cerkve. Leta 1954 so mu prepovedali poučevanje na teološki fakulteti, češ da njegovi pogledi niso v skladu z naukom Cerkve. Poznano je, da čas papeža Pija XII. ni bil najbolj naklonjen »svobodnim teologom« (To je bilo obdobje od 1939 do 1958).

Najbolj zanimivo področje pa so bili laiki ali neduhovniki v Cerkvi in

njihova vloga. Tako je tik pred II. Vatikanskim koncilom izdal delo Oris teologije laikov. Delo je v marsičem uporabno še danes, čeprav zopet ni bil iz Rima deležen večjih simpatij.

Ko je papež Janez XIII. napovedal koncil leta 1959, je med izvedenci prišel tudi Yves M. Congar, poleg Henria de Lubaca, Karla Ranerja itd. Zanimivo je, da je koncil veliko Congarjevih misli sprejel in jih tudi potrdil. Verjetno ima največ zaslug v dokumentu »Konstitucija o Cerkvi«. Tu lahko brez večje spretnosti spoznamo kar cele njegove odstavke, da ne rečem sfrazirana poglavja. Njegova zasluga je, da je Cerkev, kot pojem Božje ljudstvo, dobilo domovinsko pravico. (Izraz je uporabil že leta 1945 v nekem spisu!) Še bi lahko naštevali in opisovali, vendar bi se rad zaustavil ob dveh dogodkih.

Njegov pogreb 26. junija v pariški cerkvi Notre-Dame je vodil kardinal Jan-Marie Lustiger s somaševanjem kardinalov dominikanca msgr. Hamera, msgr. Etya in msgr. Villebrandisa. Prisotna je bila pokojnikova sestra, opatinja benediktink v Pradinesu. V znak njegove skromnosti so položili krsto na tla.

Druga zanimivost je ta, da je zelo rad poiskal čas ali si ga utrgal od dela in enkrat letno vodil neko obliko duhovnih vaj za duhovnike. Niso bile to klasične duhovne vaje, ampak nekaj med osvežitvijo novejših teologije in razmišljanje ob njej, za tiste, ki so se teh dnevov udeležili...

Tik po koncilu sem imel tudi sam priložnost, da bi se lahko takega srečanja udeležil v Švici, kamor sem bil povabljen, po zaslugi neke hotelirke, ki vsako leto za začetek turistične sezone pokloni nekaj dni hotel »duhovni postrežbi«.

Tokrat je bil gost Yves Congar s kakimi tridesetimi duhovniki iz vsega sveta. Pozneje sem dobil nekaj zapiskov in se spominjam, da je razmišljanjem dal naslov: »Duhovnik sem s svojim življenjem in svojim bivanjem!« Izredno veliko je govoril o laikih, o njihovi vlogi, predvsem pa o njihovi formiranosti. Morda je že tedaj dobro čutil resen problem teologov laikov, ki s svojo neduhovno formacijo velikokrat ne naredijo tistega, kar bi, ko bi v času študija skrbeli tudi za duhovno poglabitev... Naj končam z njegovo mislijo, ki jo je tisto leto izrekel prav ob koncu tega srečanja, kot nekakšen »moto za na pot«. Tako je rekel: »Učenca sta ga spoznala po lomljenju kruha! Ta kruh, bodisi v Besedi ali Telesu, lomimo in sprejemamo dneвно. Naj bi s polno odgovornostjo to posredovali vsem, ki imamo Cerkev za Mater in v katero zaupamo in verujemo!«

Ambrož Kodolja

G. Devetak: »Marketinška zasnova podjetja«

Pred kratkim je izšla strokovna knjiga »Marketinška zasnova podjetja«, katero je napisal univerzitetni profesor dr. Gabrijel Devetak. Podnaslov je: marketing, razvoj, inovacije, industrijska lastnina, mednarodno sodelovanje, motiviranje in stimuliranje.

Založba je »Moderna organizacija« pri Fakulteti za organizacijske vede v Kranju, ki spada pod univerzo v Mariboru. Prof. Devetak je svojčas poučeval na univerzah v Ljubljani, v Mariboru in v Zagrebu, zdaj pa vzgaja nove gospodarske kadre na Fakulteti v Kranju. Rodil se je v Mirnu pri Gorici (1938) ter ima nad 35 let prakse na vodilnih in vodstvenih delovnih mestih v gospodarstvu. Leta 1982 je bil habilitiran za docenta marketinga. To je sedma njegova večja knjiga, napisal pa je tudi številne manjše študije.

Nova knjiga obravnava praktične vidike marketinga, kot so: marketinški splet (izdelek, cena, distribucija, promocija, procesiranje itd.) marketinški informacijski sistem, tržne raziskave, organiziranost marketinškega sektorja, direktni marketing in številna mednarodna pravila o direktnem marketingu, mednarodni kodeks za prodajo, mednarodni kodeks ekonomske propagande ter kodeks marketinškega raziskovanja.

Veliko prostora je v knjigi namenjenega razvoju izdelkov in storitev, tržnim vidikom izdelkov (kakovost, embalaža, pakiranje, design, asortiment in tako dalje), življenjskemu ciklusu izdelka ter spodbudam za razvoj novih izdelkov.

Pri razvoju in uvajanju izdelkov se srečujemo s številnimi težavami in tveganji, ki jih je avtor praktično razčlenil ter nakazal ustrezne smeri za boljše poslovanje. Zajeta je tudi strategija podjetja v sklopu razvojne politike in politike izdelka. Zaokroženo je podana tudi politika oziroma problematika storitev.

Brez inovacij in ustvarjalnosti ter pravočasnega in objektivnega motiviranja in stimuliranja ne moremo pričakovati dobrih poslovnih rezultatov. Zaradi tega je v knjigi posvečena posebna skrb tej tematiki, vključno prikaz industrijske lastnine, kot so: patenti, modeli, znamke, poreklo blaga, način pravnega varstva in izrazoslovje.

V zadnjem poglavju avtor opisuje načine za hitrejšo vključevanje Slovenije v mednarodno sodelovanje in poslovanje. Tako je prikazana strategija Republike Slovenije do tujih vlaganj, strategija razvoja slovenskega gospodarstva, zunanje-trgovinsko poslovanje in tako dalje.

E. Vršaj

Višješolci letos prvi v šolskih klopih

■ ■ ■ ■ ■
bili na podlagi ankete nezadovoljni (bolj ogorčeni) ne samo profesorji, ampak tudi dijaki sami in njihovi starši.

Šolsko leto 1995-96 se začne v še večjem kaosu in splošnem neredu. Sedanji šolski minister, ki je moral po kostanj v žerjavico namesto prejšnjega, je odločil, da se šolsko leto začne teden prej, skrajšal je božične počitnice in podaljšal pouk do 15. junija naslednjega leta. Vsega skupaj bomo tako imeli 223 dni pouka, od katerih bo 23 dni namenjenih podpornemu pouku in drugim dejavnostim. Kot že rečeno, naj bi prav v teh dneh slabši dijaki oziroma tisti, ki so izdelali z »rdečo« šestico, sledili podpornemu tečaju. Kaj pa ostali, se pravi tisti, ki so izdelali brez težav oziroma tisti, ki so se letos prvič vpisali? Vsem tem bodo profesorji organizirali nekakšen informativni »sprejem« oziroma z njimi poglabljali že osvojen snov. Težave so nastale predvsem zaradi prostorske stiske, saj so se morali razredi deliti na več skupin, da ne govorim o veliki potrebi po učnem osebju, ki ga marsikje ni v zadostnem številu, saj morajo nekateri (npr. supleniti) biti šele imenovani... Obeta se nam torej kar se da burno leto,

polno neznanj, napovedane, a kot zgleda le umišljene avtonomije, saj vse posamezne odločitve pretehtava šolsko skrbništvo, ki lahko postavi svoj veto. Vsaka šola bo namreč odločala o tem, kako in kdaj bo izkoristila tistih 23 dni, katere dejavnosti bo načrtovala za tekoče leto, kako bo uporabila finančna sredstva. Vsaka šola bo izdelala svoj notranji pravilnik »šolskih storitev«, s katerim se bo predstavila javnosti in si na ta način tudi delala »reklamo«.

Ob vsem tem se trezno razmišljujočemu človeku sama po sebi sili ugotovitev, da gre šola naproti vse večji birokraciji, progresivnemu razvrednotenju šolskega sistema in posledičnemu osmešenju vseh tistih, ki so se in se še vedno trudijo, da bi šola kvalitetno rasla, ki so izkoristili svoj čas za konkretno izboljšavo učnovzgojnega procesa, ne pa v izpopolnjevanju punih obrazcev in drugih nepotrebnih stvari, ki nam jih nova delovna pogodba nalaga. Vseeno pa mislim, da bo vsak angažiran in odgovoren profesor, prepričan v svoje poslanstvo, kljub vsem tem novostim vestno opravljal svoje delo v korist šole in vzgoje mladih, katerih usoda nam je v tem trenutku najdragocenejša.

Dvojezične table v občini Trst

Novi dvojezični napisi v tržaški občini

Tržaška občinska uprava je v teh dneh začela nameščati dvojezične table pred okoliškimi vasmi na svojem ozemlju. V tem smislu je tržaški župan Illy že 16. februarja izdal odredbo, na osnovi katere bi morali dvojezične table namestiti pred Križem, Prosekom, Kontovelom, Opčinami, Bani, Trebčami, Padričami, Gropado, Bazovico, Lonjerjem in Ferlugu.

Slovenska skupnost izraža veliko zadovoljstvo ob tem pomembnem dogodku za Slovence v tržaški občini in za vso slovensko manjšino v Italiji, pa tudi za celotno prebivalstvo tega področja, saj gre za važen korak v smeri utrjevanja enakopravnega sožitja med tu živečima narodoma. Seveda gre za to velika zasluga upravi župana Illyja, ki v resnici pomeni preokret v odnosih med občino Trst in njenimi slovenskimi občani, pa tudi s širšim slovenskim svetom tostran in onstran meje. Omenimo naj le, da je pod to upravo prišlo do priznanja zgo-

dovinske prisotnosti Slovencev v občinskem statutu, da bodo Slovenci s tem šolskim letom razpolagali z občinskimi jaslami v mestnem središču, da je v odnosih med Trstom in Slovenijo zavel nov veter sodelovanja itd. Dejstvo, da se bodo pripadniki slovenske manjšine na osnovi nedavne razsodbe deželnega upravnega sodišča odslej lahko obračali na tržaško občinsko upravo tudi v svojem jeziku, vse te vidne premike le še izpopolnjuje.

Slovenska skupnost je ob vsem tem posebno zadovoljna tudi za-

to, ker zdaj že lahko ugotavlja, da po dolgem obdobju nazadovanja od druge polovice sedemdesetih let le niso bila zaman njena dolgotrajna in vztrajna prizadevanja za uveljavljanje pravic slovenskega življa v tržaški občini, in to bodisi v občinskem svetu prek svetovalcev Lokarja, Pahorja, Močnika in Berdona (slednji se je prav problemu dvojezičnih tabel posebno posvetil) kot zunaj njega npr. na manifestacijah za priznanje pravic Slovencev v občinskem statutu leta 1991 ter za dvojezične table junija 1993. Toda tu ne gre za zmago takšne ali drugačne strani, gre za postopno in težavno, a jasno uveljavljanje pravice, se pravi za zmago vseh.

* * *

Livij Valenčič šestdesetletnik

Pred dnevi je obhajal šestdesetletnico znani slovenski tržaški kulturni delavec in organizator Livij Valenčič. Do upokojitve je bil napovedovalec Radia Trst, še prej pa je bil član Radijskega odra. Za jubilaranta je značilno, da nikdar ne odreče svoje pomoči, pa naj gre za kulturno, športno ali katerokoli drugo področje človekovega udejstvovanja. Tudi naš list mu ob življenjskem jubileju želi, da bi ga Bog dolgo ohranil pri dobrem zdravju.

Ssk v Nabrežini po poletnem premoru

Tedni se je sestel širši odbor devinsko-nabrežinske sekcije Ssk. Uvodno poročilo je podal tajnik Joško Antonič, o razmerah v občini sta spregovorila podžupanja Vera Tuta Ban in svetovalec Danilo Antoni, strankin deželni taj-

nik Martin Breclj pa je poročal o splošnih političnih razmerah.

Odbor je izrazil zaskrbljenost zaradi težav, s katerimi se spopada devinsko-nabrežinska občinska uprava tudi zaradi težavnih odnosov z občinsko tajnico. Izrazil pa je prepričanje, da bi se morala devinsko-nabrežinska občinska uprava še z večjo odločnostjo lotiti odprtih problemov, in to ob aktivni solidarnosti političnih strank, ki sestavljajo upravno večino, na vseh ravneh. Sicer pa je odbor tudi poudaril, da je devinsko-nabrežinski občinski upravi kljub težavam že uspelo marsikaj pomembnega narediti: od sanacije bilance do ureditve smetarske službe. Na seji je tekla tudi beseda o reviziji regulacijskega načrta, ki se je je uprava pravkar lotila.

V drugem delu sestanka je bil govor o »Našem prazniku«, ki ga bo Ssk priredila v soboto in nedeljo, 9. in 10. septembra, na igrišču ŠD Sokol v Nabrežini. Na prazniku bo tudi manjša razstava ob 20-letnici deželne organiziranosti Ssk, politično pomembna pa bo tudi prisotnost Nantija Olipa, prvega predsednika Narodnega sveta koroških Slovencev.

Seminar ZCPZ v Dobrni

Seminar za pevovodje in pevce, ki ga vsako leto sredi avgusta prireja Zveza cerkvenih pevskih zborov v Trstu, je letos potekal v tednu od 13. do 19. avgusta v zdravilišču Dobrna. Bolj kot druga leta, ko je bil čas natančno odmerjen predavanjem in petju v dopoldanskih urah ter izletom in spoznanju krajev v popoldanskih, je letos bilo delo osredotočeno v pevskih vajah. Te so bile namreč vsak dan zjutraj in večkrat tudi popoldan, razen na praznik Vnebovzetja in naslednji dan, ko so si tečajniki ogledali rojstni kraj škofa A.M. Slomška. Vendar je ostalo dovolj časa za kopanje v termalnih vodah znamenitega zdravilišča.

Sporedno s pevskimi vajami je potekal orgelski tečaj, ki ga je vodil priznani mojster Hubert Bergant. Trinajst mladih organistov je pod njegovim mentorstvom vadilo tri dni. Sploh so mladi s skupinskimi ali posameznimi nastopi znatno prispevali k uspehu letošnjega seminarja. Vse intenzivno pevsko in glasbeno delo je težilo k trem zaključnim nastopom. V četrtek ob 20. uri je bil kulturni večer, ki so ga poleg pevskega zbora oblikovali Aleksander Furlan, ki je v domačem narečju prikazal prizora iz življenja v Barkovljah, improvizirana pevška skupina mladih, ki je pela pod vodstvom Giorgine Pisani tržaške ljudske pesmi, Adam Selj, mlad, a že znan harmonikar z zahtevnim klasičnim programom in kot pianist Martin Vremec, učenec tržaškega konservatorija.

V petek, 18. avgusta, sta bila dva nastopa: ob 18. uri je bila sv. maša, med katero je zbor tečajnikov pod vodstvom Humberta Mamola in ob Bergantovi orgelski spremljavi izvajal nekatere dele maše, ki jo je zložil vodja zbora, in nekaj pesmi, med njimi znano Mavovo Pred Tabo klečim. Ob 20.30 je bil orgelski koncert, na katerem so nastopili s po eno skladbo vsi udeleženci orgelskega tečaja, ki so se na koncu poklonili izpred prezbiterja številnemu občinstvu, ki se je zbralo v cerkvi v Dobrni. Sledilo je družabno srečanje v dvorani, kjer so bile pevске vaje.

Za primerno razpoloženje je poskrbela s svojo harmoniko Ida Bitežnik. Prisotnim so spregovorili H. Mamolo, ki je skupno z Berto Vremec, Ljubo Smotlak, Antonom Kostnapfom in Aleksandrom Furlanom organiziral seminar, Franom Korsič v imenu pevcev, predsednik Zveze c.p.z. Zorko Harej in predsednica Sveta slovenskih organizacij Marija Ferletič.

H.

Slovenska skupnost
prireja, 9. in 10. septembra 1995
na igrišču ŠD Sokol v Nabrežini

Naš praznik

V soboto, 9. septembra:

- ob 17. uri odprtje kioskov;
- ob 18. uri nastop godbe na pihala iz Nabrežine;
- ob 19. uri odprtje razstave ob 20-letnici deželne organiziranosti Ssk;
- od 20. ure dalje ples ob zvokih ansambla Kraški kvintet.

V nedeljo, 10. septembra:

- ob 11. uri srečanje delegacij Ssk in Narodnega sveta koroških Slovencev;
- ob 16. uri odprtje kioskov;
- ob 17.30 nastop folklorne skupine iz Rezije;
- ob 19. uri govori voditeljev Ssk in NSKS;
- od 20. ure dalje ples ob zvokih ansambla Status symbol.

Prisrčno vabljeni!

Števerjanski upravitelji po poletnem premoru

Po krajšem poletnem oddihu je v petek, 25. avgusta, potekal na sedežu goriške pokrajinske uprave sestanek med podpredsednikom te javne ustanove, Claudiom Calligarisom in delegacijo upraviteljev števerjanske občine, ki sta jo sestavljala župan Hadrijan Corsi in podžupan Dominik Humar. Na srečanju sta zastopnika Števerjana iznesla problem o cestnih povezavah, ki peljejo skozi Števerjan in so hudo ogrožene zaradi naravnih plazov in usadov. To zadeva občinsko cesto Češenj in vina, ki povezuje Bukovje s Krminom, in pokrajinsko cesto iz Gorice po Oslavju v Števerjan.

Župan Corsi je poudaril pomen ceste Češenj in vina, ki je pomembna turistična žila vsem avstrijskim in nemškimi obiskovalcem te briške vasi. Cesta je stalno ogrožena, ker je izpostavljena

kom, ki prekupčujejo z vinom. Za Števerjan je to bistvene važnosti, ker sta vinogradništvo v prvi vrsti in sadjarstvo glavna vira dohodkov večini prebivalcem.

Po nekajletnem zaprtju pokrajinske ceste Gorica-Oslavje-Števerjan je prejšnja občinska uprava poskrbela za začasno ureditev prehoda z asfaltiranjem ceste preko bližnjega vinograda. Zob časa pa je poleg stare že načel tudi to novo pot, ki je dejansko nepre-

vozna. Treba bi bilo zato najti primerna finančna sredstva in dokončno popraviti staro pot. Ker je strošek znaten, je podpredsednik goriške pokrajine skupaj z inženirjem Finocchiarom, odgovornim za javna dela, obljubil da bo o zadevi posredoval tudi pri deželni oblasti.

Inž. Finocchiaro bo v najkrajšem času opravil pregled terena in proučil zadevo, tako da bo poseg skorajšen.

Konzulta za slovensko manjšino v Gorici

Ob prisotnosti goriškega župana dr. Gaetana Valentija je bila na županstvu v Gorici, po enoletni zamudi, umeščena Konzulta za slovensko manjšino, ki v tej upravi deluje že dobrih dvajset let. V njej so predstavniki Slovenske kulturno-gospodarske zveze in Zveze slovenske katoliške prosvete, zastopniki Sindikata slovenske šole in trije predstavniki, ki jih je imenoval občinski svet.

Za predsednika konzulte je bil soglasno določen novinar Rudi Pavšič, predsednik deželne komisije za kulturo pri SKGZ in obremen deželni koordinator Demokratskega foruma Slovencev. Podpredsedniško mesto pa je bilo zaupano dr. Damjanu Paulinu, predsedniku Zveze slovenske katoliške prosvete.

Umestitvena seja konzulte in prisotnost župana Valentija sta nudili priložnost, da so se na seji

lotili nekaterih vprašanj, ki pobliže zanimajo slovensko narodnostno skupnost v tej največji občinski upravi na Goriškem. Beseda je tekla v glavnem okoli šolskih vprašanj (prostorska vprašanja nižje srednje šole Ivan Trinko — težave zaradi neznanja slovenščine pri neučnem osebju na slovenskih šolah). O teh zadevah bodo poglobljeno razpravljali na prvi delovni seji konzulte, ki bo v četrtek, 14. septembra, na goriškem županstvu.

Konzulto sestavlja 15 članov. Ti so: Ugo Dornik, Marko Marinčič, Rudi Pavšič, Aldo Rupel, Damjan Primožič (predstavniki SKGZ), Andrej Bratuž, Lučana Budal, Ivica Koršič, Damjan Paulin, Albin Sirk (ZSKP), Marjan Vončina, Costanza Luis (Sindikata slovenske šole), Angelo Conti, Aleš Lojk in David Sossou (predstavniki goriške Občine).

SLOVENSKI CENTER ZA GLASBENO VZGOJO EMIL KOMEL — GORICA obvešča starše in učence, da bo VPI-SOVANJE V ŠOLSKO LETO 1995/96 na sedežu v Gorici, Drevored 20. septembra 85, do 8. septembra v uradnih urah od 8.30 do 12.30 in od 15. do 19. ure, tel. 0481/532163.

plazovom. Predstavnika Števerjana sta zato predlagala, da bi njeno upravo prevzela pokrajina, ki je že v preteklih letih opravila vrsto del na tej cesti. Cesta nudi prelep razgled na italijanski del goriških Brd, poleg tega pa je dokaj donosna vsem vinogradni-

Seminar o prevozih

Na tržaški univerzi je bil seminar o prevozih in stanju infrastrukture na evropski celine. Otvoritve so se udeležili podtajnik pri ministrstvu za kmetijstvo Prestamburgo, tržaški župan Illy, deželni odbornik za prevoze in turizem Degano ter rektor tržaške univerze Borruso. O razvojnih možnostih na področju prevozov bodo v prihodnjih dneh spregovorili znani univerzitetni profesorji in predstavniki podjetij, ki se ukvarjajo z mednarodnim prevozništvom. Tržaški seminar sovпада s 36 tečajem Mednarodnega zavoda za proučevanje vprašanja prevozov v vidiku čimvečje evropske integracije. Izvedenci soglašajo, da bo treba še okrepiti infrastrukturno omrežje in dežela Furlanija-Juljska krajina lahko z ozirom na svojo zemljepisno lego odigra zelo pomembno vlogo.

Boris Pahor v francoščini

Pri pariški založbi Phebus je izšel francoski prevod romana Borisa Pahorja »Spopad s pomladjo«. Izdajo je podprlo slovensko ministrstvo za kulturo, prevod pa je delo Andreje Lück Gaye. Uradna predstavitev bo v Parizu, 18. septembra, že sedaj pa je moč dobiti roman v francoskih knjigarnah. Založnik je knjigo izbral kot izdajo leta ob 50-letnici konca vojne. Sicer pa je ta Pahorjev roman prvič izšel leta 1958 pri Državni založbi Slovenije z naslovom Onkraj pekla so ljudje. V francoskem prevodu pa se roman glasi *Prentem difcil*.

V četrtek, 7. t.m., se je v Lipici začela mednarodna literarna nagrada Vilenica, ki jo prireja Društvo slovenskih pisateljev. Napovedanih je okrog sto književnikov iz tujine, ki bodo na Krasu do nedelje, 10. septembra.

Obletnica bazoviških junakov

V sredo, 6. t.m., je bila obletnica ustrelitve bazoviških junakov. Ob 17. uri je bilo na pobudo posebnega odbora polaganje vencev na pokopališču pri Sveti Ani v Trstu. Zvečer pa je bila v bazovski cerkvi maša zadušnica. Spominsko misel je podal prof. Adrijan Pahor. Cerkevni pevski zbor iz Devina je izvajal *Fillijevo mašo*, ki je bila komponirana v spomin bazoviških junakov. Zbor je naštudiral mašo, ki po prvi izvedbi v Tolminu ni bila izvajana več desetletij.

Na pobudo odbora in kranjske občine bo v petek, 8. septembra, ob 16. uri tradicionalna svečanost ob spomeniku v Prešernovem gaju v Kranju. Primorski izseljenci so bili v Kranju postavili prvi spomenik našim junakom.

V nedeljo, 10. septembra, pa bo ob 15. uri vsakoletna osrednja proslava ob spomeniku na bazovski gmajni.

Prejeli smo:

Tiskovno sporočilo odbora članov Kmečke banke v Gorici

Na začetku oktobra bo minilo leto dni od namestitve komisarske uprave v goriški Kmečki Banki in bo zapadel rok, v katerem bodo izredni upravitelji zaključili svojo nalogo.

Kot je predvideno, bodo sedanji upravitelji sklicali izredni občni zbor članov, na katerem bodo predstavili sliko razmer v banki in predlagali rešitve, ki bodo v interesu članov in banke same.

Sedanje razmere se kažejo mnogo manj travmatične, kot je kazalo na začetku komisarske uprave; banka je namreč ohranila osnovni kapital in del rezerv. Res pa je, da glede na rezultate lanskoletne inšpekcije Banca d'Italia in po odpisu nekaterih kreditov, za katere so izredni upravitelji ocenili, da obstajajo tehtni razlogi, je treba banko dokapitalizirati ter povečati in posodobiti njeno poslovno učinkovitost.

Povečanje premoženja banke je potrebno tudi zaradi prilagajanja ustreznim evropskim indeksom in da se ji zagotovi primerna premoženjska podlaga za njen nadaljnji razvoj; v tem duhu je bilo že odločeno na zadnjem občnem zboru dne 28.04.94, da bodo člani sprejemili banko v delniško družbo in ji povečali premoženje za 20-25 milijard lir.

Ko je Bankitalia dobila dokončno sliko o stanju Kmečke banke, je bila dana možnost, da je odbor začel imeti potrebne stike za ugotavljanje stanja in načina, po katerem naj bi se Banka vrnila članom.

Odbor je v vseh stikih z izrednimi upravitelji, Banko d'Italia in raznimi denarnimi zavodi, ki so pokazali interes za vstop med delničarje Kmečke banke, odločno zagovarjal stališče, da morajo dosedanji člani ohraniti večino, ker se bo samo tako ohranila specifičnost Kmečke banke, kar predstavlja tudi njeno glavno bogastvo.

Trenutno ima Odbor stike s tremi večjimi italijanskimi bančnimi zavodi, ki so naprej pokazali pripravljenost, da pristanejo na manjšinski delež in da soglašajo z ohranitvijo dosedanje značilnosti denarnega zavoda goriških Slovencev.

Zaključke dogovorov bo petčlanski odbor članov banke, ki ga vodi odv. Peter SANZIN, predstavil na posebnem zboru delničarjem v nedeljo 10.09.95 ob 10. uri v dvorani Kina Vittoria na Travniku v Gorici.

Sklepi omenjenega zbora bodo nato podlaga za sklenitev dogovora z novim partnerjem, vse to, seveda, v smislu obstoječe zakonodaje, ob kontroli in z odobritvijo pristojnih organov Banca d'Italia.

Sestava odbora

Predsednik: odv. Peter Sanzin
Podpredsednik: g. Hadrijan Corsi
Člani: sen. Darko Bratina
dr. Karlo Devetak
odv. Damjan Terpin

Začetek seminarja za slovenske šolnike na Tržaškem

Odprtje seminarja za slovenske šole v Trstu

V veliki dvorani Kulturnega doma v Trstu je 4. t.m., bila slovenska otvoritev 30. seminarja za slovenske šolnike na Tržaškem, ki bo trajal do 8. septembra in bo razdeljen na razne ciklese.

Udeleženci seminarja so najprej prisluhnili predavanju književnika Toneta Partljiča o utripu

Priprave na novo sezono SSG v Trstu

Vsebina govora predsednika dr. Rafka Dolharja ni skalila prazničnega vzdušja, v katerem so se sešli člani Slovenskega stalnega gledališča ob začetku nove sezone. Veselje ob srečanju po daljšem premoru in pripravljenost na nove umetniške izzive, pa tudi zavest, da je gledališče prebrodilo že hujše stiske, so precej omilili učinek predsednikovih besed, ki je ob pozdravu orisal trenutno stanje Stalnega slovenskega gledališča in vse prej kot rožnate perspektive za bližnjo prihodnost gledališča. Gledališče je, na primer, šele sredi poletja izplačalo večino honorarjev in mesečne dohodke za marec in april, medtem ko majskih in poznejših uslužbenci še niso prejeli. Zato se je upravni svet moral odločiti za vrsto neljubih ukrepov, ki naj omogočijo preživetje ustanove.

Ravnatelj in umetniški vodja Miroslav Košuta je spregovoril o repertoarnem načrtu nove 51. sezone neprekinjenega delovanja in o pobudah, da se naše gledališče tesneje poveže s svojim zaledjem. Poudaril je skrb za okrepitev in pomladitev igralskega ansambla ter predstavil nekaj novih obrazov, s katerimi bodo zaživeli dramski junaki te sezone. V ponedeljek, 4. t.m., je bila prva vaja igralskega kadra. Režiser Mario Uršič je začel z zahtevnim načrtom otvoritvene predstave, Aishilove Sedmerice proti Tebam, slovite, vendar v slovenščini še ne uprizorjene tragedije, ki jo je prav za SG v Trstu prevedel pisatelj Alojz Rebula.

slovenske države po osamosvojitvi in vlogi intelektualca v slovenskem javnem življenju, nato je šolska nadzornica in direktorica seminarja Lučka Križman uradno odprla seminar.

Slovesne otvoritve so se med drugimi udeležili generalna konzulka Republike Slovenije v Trstu Vlasta Valenčič Pelikan, konzul Tomaž Pavšič, deželni in tržaški šolski skrbnik Ottaviano Corbi in Vito Campo ter državni sekretar pri slovenskem ministrstvu za šolstvo dr. Janko Strel. Ta je dejal, da je šola živ in občutljiv družbeni mehanizem, ki nenehno išče ravnotežje med svojo notranjo logiko, zunanjo podobo in potrebami družbe. K temu je dr. Strel dodal, da imajo šole narodnosti še dodatne odgovornosti, ker morajo, ogrožene glede številčnosti, vedno znova dokazovati svojo kakovost in na mlade polagati vrednote, kot so delovna uspešnost, sposobnost sožitja ter razvijanje in ohranjanje nacionalnega bistva.

Slovesnemu odprtju seminarja je sledil tradicionalni sprejem, ki ga je priredil generalni konzulat Republike Slovenije v Trstu.

iz

Nove slike v prezbiteriju cerkve v Slivnem

Bili so prvi dnevi junija leta 1944, ko je bila v podružni cerkvi sv. Marije Magdalene v Slivnem nova maša zdaj že rajnega Alberta Metlikovca. Slivenci so tedaj naročili slikarju Lojzetu Perku, ki je živel v Nabrežini, da bi poslikal prezbiterij te cerkve. Umetnik je pristal in nastale so tri freske. Na sredi je upodobil Križanega z njegovo Materjo in sv. Janezom, na levi strani nevernega Tomaža, ko polaga prst v Jezusovo prebodeno stran, na desni pa lomljenje kruha v Emavsu. Gre za teme, ki so dejansko povezane z velikonočnim časom in Marijo Magdaleno, ki je zavetnica Slivnega.

Bila so vojna leta in material ni bil najboljši. Dež in vlaga sta opravila svoje in freske so se močno pokvarile. Pred nekaj leti so se Slivenci odločili: popravili so streho, obnovili omete, popravili električno napeljavo in pobelili cerkev. Pred dvema letoma je ob svoji zlati maši šempolajski župnik Franc Švara naročil arh. Francetu Kvaterniku nov oltar, ambon in svečnik, izdelal pa jih je slivenski kamnosek Božo Marušič. V prezbiteriju pa so ostale do 60 odstotkov pokvarjene freske, ki so jih želeli obnoviti.

Obrnili so se na Lojzetovega sina Tomaža Perka, ki je tudi sam priznan slikar. Ta je predlagal drugačno, gotovo zanimivejšo rešitev, ki so jo tudi uresničili in jo predstavili v nedeljo, 3 t.m., ko je bila v cerkvi doživeta slovesnost, med katero je domači župnik blagoslovil tri nove slike na platnu, ki ponovno krasijo cerkev sv. Marije Magdalene. Tomaž Perko se je odločil, da upodobi iste teme, ki jih je ustvaril že njegov oče, in da ohrani tudi isto razporeditev slik. Naslikal pa jih je na platno, tako da so obešene nad freskami. Oče in sin sta zdaj idealno povezana v tem umetniškem in tudi verskem sporočilu. Freske se po sanaciji zidov in strehe ne kvarijo več, nove slike na platnu pa ni-

Obnovljena notranjost cerkve v Slivnem.

so v nevarnosti, da bi jih vlaga poškodovala. Sredstva za uresničitev teh svetih podob so prispevali vaščani in drugi farani, neimenovan dobrotnik iz Trsta in Zadružna kraška banka.

Slovesnost je v Slivno privabila ne le ljudi iz vse šempolajske fare, ampak tudi prijatelje iz neposredne okolice, iz Trsta in Gorice, opazili smo tudi državnega sekretarja Republike Slovenije za Slovence po svetu dr. Petra Vencija. Na koru je domači zbor zelo lepo spremljal vse obrede. Slivenci pa so tudi tokrat potrdili sloves svoje gostoljubnosti.

***

Televizijske oddaje daljše

Od ponedeljka dalje pa vse do konca meseca bo oddajanje slovenskega televizijskega programa daljše. Po poročilih bo na sporedu ponovitev programskih oddaj iz prvega obdobja poskusnih oddaj, da bi lahko gledalci z Goriškega lahko videli prispevke, ki so bili na sporedu, ko oddajnik na Vrhu še ni bil usposobljen.

Slovenska deželna televizija oddaja za Tržaško na kanalu 64 v horizontalni polarizaciji z oddajnika na Ferlugih, na kanalu 40 v vertikalni polarizaciji iz oddajnika pri Čamporah nad Miljami. Za Goriško pa oddaja na kanalu 69 z Vrha. V urah, kadar ne oddaja slovenskega sporeda, se na teh kanalih vidi tretje vsedržavno omrežje.

Če nastajajo težave s sprejemanjem, je na razpolago oddelek za naročnike v Trstu na številki 040/278227. Svetujejo pa tudi strokovnjaki za televizijske antene.

Žal se te oddaje še vedno ne vidijo na mnogih območjih, kjer živijo pripadniki slovenske manjšine v Italiji.

Razpis nagrade »Dr. Frane Tončič«

Slovenski visokošolski sklad Sergij Tončič v Trstu obnavlja letno nagrado »Dr. Frane Tončič«, ki ima namen vzpodbuditi visokošolce pripadnike slovenske narodnostne skupnosti v Italiji k raziskovalnemu in ustvarjalnemu delu.

Nagrada, v znesku dveh milijonov lir, je namenjena diplomski študiji s področja humanističnih oz. eksaktnih ved, ki pomeni obogatitev slovenske kulture, zgodovine ali znanosti in ki je sklenila univerzitetni študij v enem od rokov akademskega leta 1993/94.

Zainteresirani naj dostavijo izvod svoje študije najkasneje do 30. septembra t.l. Narodni in študijski knjižnici v Trstu, ul. sv. Frančiška 20/1.

Prejeta dela bo obravnavala komisija, ki ji predseduje prof. Pavle Merku, nakar bo v februarju prihodnjega leta sledila nagraditev.

Kako oglaševati

Sredi letošnjega leta je pri založbi Euroshop (Skriptorij KA), Hiša odprtih vrat, d.o.o., Radovljica izšla knjiga v obliki priročnika z naslovom Kako oglaševati, ki sta jo napisala Kenneth Roman in Jane Maas. Knjigo, ki obsega 204 strani, je prevedel Marjan Novak.

V uvodnih poglavjih je prikazana strategija oblikovanja blagovnih znamk, televizija — odmevni kaos in raziskave kot testiranje oglasa. Prav s pravočasnimi in strokovnimi raziskavami bomo odpravljali številne napake in s tem zmanjševali stroške ter tveganja. Glede na dejstvo, da oglaševanje ni poceni, je potrebno poznati, kaj najbolj deluje v tisku in kako nadzorovati stroške izdelave oglasov.

V novejšem času se nekatera podjetja poslužujejo direktnega marketinga, med katerega spada tudi telemarketing. Pri vsem tem so potrebni ustrezni testi, da dobimo koncept prave vrednosti in da se odločimo za ustrezno oglaševanje.

Za mlajše podjetnike in managerje bo koristno, če se bodo poglobljevali s kampanjami, ki gradijo podobne podjetij. Avtorja sta v ta namen prikazala nastanek kampanje, kdaj jo zamenjati, kako jo celostno nadzorovati in seveda vprašanje marketinških idej, ki niso samo oglaševalske ideje.

Pri medijski strategiji in taktiki je pomembno, da obvladamo medijske koncepte in dve ključni pravili za uspeh. Pri tem je pomembno, kako priti do boljših medijskih planov in koliko nameniti oziroma porabiti za oglaševanje. Seveda moramo stalno skrbeti za razvoj medijev in za promocijo v najrazličnejših oblikah.

Pri oglaševanju so pomembni resnica in etika ter upoštevanje obstoječe zakonodaje, kajti oglaševanje ima tudi svojo odgovornost. V ta namen je potrebno poznati in obvladati mednarodne kodekse.

V zaključnih poglavjih sta avtorja prikazala odnose z agencijo. Tu so zajeti praktični napotki, kako biti boljše stranka, načini vrednotenja agen-

cije, izbira agencije in plačilo agenciji. Na vprašanje, kaj je potrebno za uspeh, imamo na voljo več odgovorov in razmišljanj, ki sta jih avtorja navedla po naslednjem vrstnem redu:

- kreativni občutek,
- raziskovalni duh,
- ljubezen do idej,
- občutek za organiziranost,
- sposobnost dobrega pisanja,
- sposobnost prepričevanja,
- zavezanost,
- vodstvene sposobnosti,
- prožnost,
- oglaševanje je čudovit posel.

Seveda pa tudi motiviranje in stimuliranje igrata pomembno vlogo pri oglaševanju in drugih marketinških aktivnostih.

Prepričani smo, da bo svetovna uspešnica, to je knjiga Kako oglaševati, v veliko pomoč tudi našim podjetnikom in managerjem pri vsakdanjem delu.

dr. Gabrijel Devetak

* * *

Izraelci in Palestinci

Pogajanja med Izraelci in Palestinci o razširitvi palestinske neodvisnosti in samouprave na celotno področje Cisjordanije se bodo predvidoma končala v drugi polovici septembra. Izraelska vlada je na zadnji seji obravnavala razvoj pogajanj. Ugotovila je, da se pogajalci razhajajo o številnih točkah, vendar so stvarne možnosti, da se bodo pogajanja pospešeno in uspešno nadaljevala.

Arafat skuša v teh dneh tudi po diplomatski poti omiliti agresivnost islamskega fundamentalističnega gibanja Hamas. Če bi prišlo do dogovora med Palestinsko osvobodilno organizacijo in Hamasom, bi se skrajnejši odpovedali napadom na Izraelce. Veliko težavnejši pa so razgovori med Izraelom in Sirijo. O tem sta se v Kairu pogovarjala sirski in egipčanski predsednik.

Poslopje v ul. Veronese v Trstu, kjer bodo slovenske jasli

Tolar je konvertibilen

Slovenija je od 1. t.m., članica Mednarodnega denarnega sklada. S tem dnem je namreč slovenski tolar postal konvertibilen, kar pomeni, da ga je moč zamenjati za katerokoli tujo valuto.

Zamenljivost mora veljati za tujce in za plačila v tekočih transakcijah, kar pomeni, da bodo tujci lahko brez skrbi vlagali v slovensko tržišče.

Predsednik vlade Drnovšek je spregovoril na Evropskem forumu v Alpbachu in poudaril, da je Slovenija, gospodarsko gledano, v boljšem položaju kot vse druge države, ki se potegujejo za članstvo v Evropski uniji. Kljub temu pa zaradi italijanskega oviranja zaostaja za njimi. Slovenski premier je dejal, da bo nastal nevaren precedenčni primer, če bo Italija še naprej ovirala Slovenijo. Slovensko javno mnenje se sicer nagiba k vključitvi v Evropsko unijo, vendar se slika takoj spremeni, če bi morali dati Italiji za to koncesije, ki ji ne pripadajo.

Na vsak način kaže, da se bo italijansko-slovenski dialog nadaljeval, morebiti že prihodnji teden. O tem bo razpravljala vlada v Ljubljani, kjer prevladuje prepričanje, da Slovenija izpolnjuje vse pogoje za podpis sporazuma o pridruženem članstvu.

Proti jedrskim poskusom

Z vseh delov sveta poročajo o protestnih shodih in pozivih na francoskega predsednika Chiraca, naj se takoj odpove osmim načrtovanim jedrskim poskusom na polinezijskem območju.

Največja napetost seveda vlada v vodah pri atolu Mururoa, kjer se nadaljuje merjenje moči med francoskimi silami vojne mornarice in mirovniki naravovarstvene organizacije Greenpeace.

Prva jedrska eksplozija je nastala v sredo, 6. t.m., čeprav je takorekoč ves svet bil proti.

ace. Ti zatrjujejo, da bo Francija gotovo izvedla prvi jedrski poskus. Napovedali so, da se bosta dva čolna mirovniške flote skušala prebiti na območje atola Muroroa le nekaj minut po napovedani uri podzemeljskega poskusa.

Medtem sta Avstralija in Nizozemska, ki sta lastnici v preteklih dneh zaplenjenih plovil, naslovlili formalni protest na francosko vlado, ker so njene vojaške enote zasegle ladjo Greenpeace v mednarodnih teritorialnih vodah.

Anton Breclj

(10)

Spomini na boje ob Soči 1915-1918

Tako je minilo dopoldne. Po obedu sem nameraval iti na stanovanje pogledat, a zaradi trudnosti se mi je stožilo, da sem se umaknil v lekarniško sobo in zadremal kar na stolu.

Ne za dolgo. S strahotnim bučanjem je prihrumela granata in se v bližini razletela s presunljivim treskom, za njo še druga in tretja in četrta. Nadaljnji strelji so se oddaljevali proti Gradu.

Čemu obstreljujejo s tako debelimi topovi sredino mesta, kamor hočejo priti prezimovat, sem ugibal.

To vprašanje, ki smo ga imeli vsi na jeziku, je bilo kmalu rešeno. Stražnik nam je naznanil, naj brž pripravimo postelje za kakšnih dvajset ranjenec. Strelji so zadeli v vojno delavnico na trgu pri Trgovsko-obrtni zbornici, štirideset ali več vojnih delavcev je raztrganih, ostale, kar jih še živi, prineso v našo bolnico.

Obširni hodnik, navadno dnevni prostor za okrevajoče bolnike, je bil brž poln ranjencev, prvi so dobili še zasilne ležalnike, kasnejši so morali ležati na tleh. Pretresljiv je bil pogled na te s prahom in krvjo zamazane, zvičajoče se in stokajoče, živim vrečam podobne nesrečnike.

S predstojnikom zavoda, fratrom priorjem Longinom Horakom, sva se takoj sporazumela glede reševanja ranjencev: oni, ki se jim dá še oteži življenje, naj dobe prvo pomoč, to je zasilno obvezo, okrepijo in naj se odpemijo v vojno bolnico, ker pri nas se niso več dale izvrševati večje operacije; drugim obupnim primerom naj se olajšajo muke.

Še zdaj me spreleta zona, ko mislim na tisto strašno delo, ki smo ga morali opraviti kar na hodniku v lužah krvi. Lotili smo se najprej krvavečih in jim skušali krvavitev ustaviti. Potem so prišli na vrsto poškodovanci s prestreljenim truplom ali prebitimi udi. Po mojih navodilih sta brata Rajko in Nikodem — zadnji je prišel v red kot izšolan medicinec — obvezovala in dajala zdravila; naš dobri gospodar, redovni namestnik priorja, brat Franc, je oskrboval krepila v obliki juhe, čaja in vina vsem onim, ki sem jim dovolil pitje. Dasi so skoraj vsi moledovali za pijačo, sem jo nekaterim prepovedal, in sicer tistim, ki so bili poškodovani v trebuhu in sem jih imel za sposobne, da bodo operirani. Tem smo dajali z vbodi tešilna zdravila, brat Fortunat, po

Predstavil se je »Jadran«

Predsednik Vidoni podaja poročilo

Novosti letošnje športne sezone, načrte in skrbi so predstavniki združene košarkarske ekipe Jadran predstavili javnosti v četrtek, 31.8., v Gregorčičevi dvorani v Trstu. Za predsedniško mizo so sedeli novi trener Andrej Vremec, tehnični vodja Marko Ban in predsednik Pavel Vidoni, ki je uvodoma podal svoje poročilo. »Po lanski triumfalni sezoni«, je med drugim dejal, »bo naša združena članska ekipa nastopala med drugoligaši, kar je z ene strani zelo spodbudno za vse nas, tako igralce, trenerje, odbornike in nasploh vse košarkarske delavce. Druga plat pa nas spominja, da bo ta sezona finančno in kadrovsko zelo zahtevna in utrudljiva. Za nas vse, je še nadaljeval predsednik Vidoni, bo to pravi zrelostni izpit«.

Na srečanju je bil dalje govor o načrtih in ciljih, ki jih bo skušal Jadran v tej sezoni uresničiti. Poglavitnega pomena ostaja za ekipo delo z mladimi ter stiki in pomoč matičnim društvom. V tej

sezoni pa bo treba reševati tudi finančno vprašanje. Glavnemu sponzorju — Tržaški kreditni banki — se bo moral pridružiti še kdo.

* * *

Rudarski nesreči

Vsaj 15 rudarjev je izgubilo življenje v Rusiji v bližini mesta Beryozovsk v zahodni Sibiriji zaradi eksplozije v premogovniku. Po pisanju tiskovne agencije Itar-Tass so eksplozijo sprožili sami rudarji, da bi premostili metansko oviro. Vendar je bila po pomoti eksplozija daleč premočna in je popolnoma uničila zgradbo, v kateri je bilo vgrajeno dvigalo za premogovnik.

Podobna nesreča se je zgodila tudi na Filipinih, kjer je v nekem rudniku zlata izgubilo življenje najmanj 14 rudarjev. Nesreča se je v pokrajini Surigao kakih 770 kilometrov severno od prestolnice Manile zgodila že v soboto, vendar so novico sporočili šele ta teden. Kaže, da je zemeljski usad v notranjosti rudnika zasul nesrečne delavce.

Kmetijstvo

Nekaj napotkov za uspešno kompostiranje

Na zelenjavnem, pa tudi na okrasnem vrtu, je zdaj veliko raznih rastlinskih odpadkov, ki so osnova za pripravo dobrega komposta. Važno je, da kompostni kup pripravljamo resno in dosledno in da nanj nalagamo resnično ne le ostankov povrtnine ali pokošene trave, ampak tudi organske ostanke iz kuhinje, prah in tudi lesni pepel. Drugi pepeli niso primerni za kompostni kup. Če nimamo kompostnika, je morda najbolj pametno, da si ga omislimo, saj so stroški pravzaprav skromni, kompost pa veliko hitreje zori. Drugače si pomagamo, tako da začnemo pripravljati kompostni kup v kakem senčnatem kotičku na vrtu. Najprej približno meter na široko odstranimo travno rušo in na zemljo položimo nekaj bolj grobega materiala, npr. mladike, ki smo jih odrezali ob zeleni rezi sadnega drevja ali pri mandanju trt. Nato na to plast polagamo ostanke povrtnine, pomije, pokošeno in nekoliko ovenelo travo, listje, potresemo lahko nekaj pepela ali stresemo smetišnico prahu. Plast naj bo približno visoka 20 cm in jo raztresemo po celotni površini kompostnika. Če nameravamo na kompostni kup raztrositi tudi debelejšje veje, je zelo primerno, da ta material razdrobimo ali vsaj zrežemo na velikost največ 5 cm. Tudi razrezano in namočeno lepenko lahko vržemo na kup, izogibamo pa se kompostiranju časopisnega papirja, ker je v črnilu preveč težkih kovin. Ob daljšem sušnem obdobju je važno, da kompostni kup občasno zalijemo, v primeru dolgotrajnega deževja pa tvegamo, da se bo v kupu začelo gnitje zaradi prevelike vlage. Temu se bomo izognili, če smo dovolj dobro

pripravili grobo podlago kompostnemu kupu in če je kup primeren prezračen, saj to pospešuje zorenje komposta. Bakterije namreč potrebujejo za razgradnjo organskih odpadkov dovolj kisika.

Zadnje čase dobimo v semenarnah tudi tako imenovane pospeševalce za zorenje komposta. V prodaji so preparati z imenom fermentin ali biognol, ki so zelo koristni še zlasti v zimskih mesecih, ko se zaradi mraza nekako ustavi delovanje mikroelementov v nastajajočem humusu. Kupi lahko primešamo tudi kameno moko, ki bo kompost obogatila tudi z nekaterimi mikroelementi. Z dolgoletnimi poizkusi so tudi ugotovili, da se kompost zelo obogati, če med ostale odpadke vržemo tudi ostanke kopriv, kamilic, regrata in še nekaterih poljskih rastlin. Vsakdo pa bo z opazovanjem ugotovil, kateri odpadki so dali najboljši humus. Čez zimo bo dobro pripravljen kompostni kup dozorel in na spomlad bomo imeli dovolj organske snovi, s katero bomo lahko obogatili našo vrtno zemljo.

NOVI LIST

Izdajatelj: Zadruga z o.z. »NOVI LIST« - Reg. na sodišču v Trstu dne 20.4.1954, števil. 157.

Uredništvo: Martin Breclj, Ivo Jevnikar, Helena Jovanovič, Drago Legiša (glavni in odgovorni urednik), Miro Oppelt, Saša Rudolf, Marko Tavčar in Egidij Vršaj.

Fotostavek in tisk: Tiskarna Graphart, Trst, tel. 040/772151.

Član Združenje periodičnega tiska v Italiji

svoji prirojeni dobrosrčnosti zares usmiljeni brat, jih je tešil s sočutnimi pogledi in besedami, da pridejo v udobno bolnico in se od tam vrnejo ozdravljeni — domov. Mnogo si je dal opraviti tudi naši ljubi frančiškan oče Frančišek, hodeč kakor duh okoli ranjencev. Opazil sem, kako je dvema ali trem umirajočim, preden so izdihnil, mazilil čelo, mrmrajoč obredne molitve.

Prišli smo do drobnega, izsušenega možička, ki je tiho ždel, zvit v klobčič. Z bratom Fortunatom sva ga razodela. Siromak je imel raztrgan spodnji del trebuha. Odklonil je vsako pomoč, zdravilo in krepilo, na rahlo majajoč bolj z očmi kakor z glavo. Roke ni mogel dvigniti, samo s prstom je kazal proti frančiškanku in komaj slišno ponavljal: »Pričaščenje... pričaščenje...«⁽⁵⁾

Oče Frančišek se je čepeč sklonil nad ranjenca in z njim šepetal nekaj kratkih trenutkov. Naglo se je dvignil, pomignil bratu Fortunatu in odšel z njim v kapelico, ki je bila na voglu hodnika.

Kmalu sta se vrnila, brat Fortunat je nosil svečo in zvončkljal, oče Frančišek pa je, odet v roket, držal sveto hostijo nad pateno. Pri obhajanju se je zataknilo, obhajanec zavoljo izsušenih ust ni mogel požreti. Priskočil je brat Franc na pomoč s čašo vina. Po nekaj požirkih se je v gube stisnjeni in zmučeni obraz razlezel, iz vdrtih oči mu je zasijalo tiho zadovoljstvo, ustnice so se mu gibale kakor v molitvi.

Ta nepričakovani in ganljivi zgled ni ostal brez posneme, oče Frančišek je imel še nekaj enakih opravil med tisto nesrečno družino.

⁽⁵⁾ Maloruski izraz za sv. obhajilo.

Malorus se je tiho poslovil in s štirimi tovariši preselil v mrtvašnico, druge smo odpemili v vojno bolnico. Naše delo je bilo šele z nočjo končano.

V temi sem prišel pogledat na svoje stanovanje. Prejšnji večer je bilo vanj vlomljeno. Dogodki tistega dne so me toliko prevzeli, da se mi ni ljubilo pregledovati razmetane opreme. Zapahnil sem glavni vhod, skočil na kolo in zavil za Gradom proti Rdeči hiši. Navzlic temi so še bolj priletale granate, poredkoma sicer, a vztrajno.

Tam nekje, kjer je stala mrtvašnica mestne ženske bolnice, je privršalo tako grozansko tik nad menoj, da me je vrglo s kolesa, ali silni zračni puh ali glušči hrum ali oboje. Obležal sem z zavestjo, da me v prihodnjem trenutku raznese razpokla granata na drobne kosce in da telesno izginem. Tisti trenutek sem blagrovil Malorusa in obžaloval, da odidem na večno pot brez svete popotnice.

Močna plast zemlje me je posula, granata se je zarila tik ob cesti v mehko zemljo in se ni razpočila. Planil sem pokonci, stresel s sebe prst in drugo navlako, drsajoč z nogami po tleh našel kolo in na njem odbrzel proti Bajti, kjer sem sedel na avtomobil.

Na poti proti domu sem skušal urediti dogodivščine tistega dneva, ki so se mi zazdele kakor nazorni pouk o vrednosti življenja. Zgoščala se mi je misel, da odloča o vrednosti življenja njegov zaključek.

(Dalje)